

Toekomstbestendige mobiliteit in Ooststellingwerf

Inleiding

Het thema mobiliteit heeft al geruime tijd aandacht van onze gemeenteraad. Een goede bereikbaarheid is van groot belang voor de leefbaarheid van onze gemeente. Het openbaar vervoer verdient daarbij speciale aandacht. De afgelopen jaren zijn veel buslijnen in onze gemeente verdwenen of worden zij minder frequent ingezet. De provincie is verantwoordelijk voor het openbaar vervoer, zoals de bussen van Drachten naar Assen. De gemeente draagt zorg voor het WMO-vervoer. Veel kwetsbare doelgroepen in onze gemeente zijn afhankelijk van het openbaar vervoer. Het afgelopen jaar hebben zich op het gebied van mobiliteit een aantal ontwikkelingen afgespeeld in onze gemeente, hieronder zijn deze ontwikkelingen samengevat.

Samenwerkingsagenda

In de zomer van 2022 hebben de samenwerkende partijen in de samenwerkingsagenda het thema mobiliteit en bereikbaarheid benoemd. Op openbaar vervoer en op fietsverbindingen zijn de volgende twee punten aangedragen:

- Het college is opgeroepen om actieve inbreng te leveren op het Programma van Eisen (PvE) bij de aanbesteding van het openbaar vervoer in Fryslân. Het openbaar vervoer zou daarbij goed moeten aansluiten op bestaande en nieuwe hubs.
- Het college is opgeroepen om (recreatieve) fietsverbindingen inclusief snelfietspaden nog verder te verbeteren.
- Voor beide punten geldt dat de raad waar dat mogelijk is, samen met inwoners naar deze vraagstukken wil kijken.

Op het gebied van duurzaamheid hebben de samenwerkende partijen als A-onderwerp uitgesproken er naar te streven om in 2030 energieneutraal te zijn. Naast de gebouwde omgeving en de industrie is mobiliteit een belangrijke pijler in deze energietransitie. Op dit vlak liggen nog een flink aantal uitdagingen, waaronder het gebrek aan (snelle) duurzame tanklocaties en betaalbare duurzame vervoersopties binnen de gemeente.

Concept Programma van Eisen

In het najaar van 2022 heeft de provincie het concept PvE gepubliceerd. Het concept bevat een verdere verschraving van het openbaar vervoer in Ooststellingwerf. Het college heeft een zienswijze ingediend, waarin ze hebben aangedrongen op betere verbindingen. In februari 2023 diende GroenLinks een motie in genaamd 'Buslijnen blijvend behouden'. De gemeenteraad sprak zich unaniem uit tegen het concept PvE van de provincie. Naast het college en de raad spraken ook de dorpsbelangen zich uit tegen het concept. Uit de reactie van de provincie kan geconcludeerd worden dat er niets is gedaan met de aandachtspunten vanuit Ooststellingwerf en het definitieve PvE negatieve gevolgen zal hebben voor de leefbaarheid in onze gemeente.

Argumenten

Dit alles was voor een aantal partijen uit de raad aanleiding om elkaar op te zoeken op het thema mobiliteit. Zij hebben in de afgelopen maanden een aantal gesprekken gevoerd, om te onderzoeken wat er speelt, wat er nodig is en wat er mogelijk is. Als voorbeeld voor een slimme oplossing is gekeken naar onze burens in Drenthe en Groningen, zij hebben onder andere de Ov-hub Gieten gerealiseerd. Ook in Friesland zijn er interessante voorbeelden, zoals de samenwerking in Noordoost

Friesland tussen gemeenten en provincie in de Gemeenschappelijke Regeling Jobinder. In onze gemeente zijn er ook al plannen op het gebied van slimme mobiliteit, daarom werd gesproken met de organisatie Mens & Mobiliteit (MeMo), een mobiliteitscentrum dat nabij Oosterwolde moet verschijnen. Hier zouden openbaar en particulier vervoer, een werkplaats, een duurzame tanklocatie, en een vergaderlocatie samen moeten komen.

Er kan geconcludeerd worden dat er genoeg initiatieven om ons heen zijn op het gebied van slimme mobiliteit. Binnen onze gemeente is er bij raad, college en ondernemers genoeg wil om aan de slag te gaan. Om concrete stappen te kunnen maken is wel draagvlak van belangrijke stakeholders nodig, hierbij kan gedacht worden aan onder andere de provincie Fryslân, andere gemeenten en de vervoermaatschappij(en).

Voorstel congres

De samenwerkende partijen stellen voor om als gehele gemeenteraad het thema mobiliteit verder op te pakken. Zij zien graag dat een raads werkgroep mobiliteit wordt ingesteld, die voortvarend aan de slag kan met het thema toekomstbestendige mobiliteit. Een concrete eerste opdracht voor deze werkgroep zal het congres 'Toekomstbestendige mobiliteit' kunnen zijn. De wens is om dit congres in de zomerperiode (tussen juni en oktober) van 2023 te organiseren, in het Biosintrum te Oosterwolde.

Doel

Met het congres willen we de toekomst van mobiliteit bespreken, belangrijke stakeholders informeren over de mogelijkheden van slimme mobiliteit en sturen op meer mogelijkheden om dit in Ooststellingwerf toe te passen.

Doelgroep

- Statenleden uit Friesland en andere naburige provincies;
- Gemeenteraadsleden en portefeuillehouders uit andere Friese gemeenten;
- Beleidsambtenaren van provincie en gemeenten uit Friesland en andere regio's; - Friese stakeholders zoals vervoersmaatschappijen, maar ook sociale organisaties; - Overige politici uit Noord-Nederland en stakeholders.

Programma

Een aantal mogelijke onderwerpen zijn vervoersarmoede, samenwerking in mobiliteit met gemeenten en provincie(s), voorbeelden van ov-hubs, slimme (snel)fietsverbindingen en de combinatie tussen een energie & mobiliteit hub. Nadere invulling van het programma zal in de raads werkgroep mobiliteit plaats kunnen vinden.

Organisatie

Een aantal raads- en commissieleden heeft zich de afgelopen periode bezig gehouden met de voorbereiding. In een gesprek met wethouder But hebben zij het college gevraagd of zij kunnen bijdragen in organisatiekracht. Om het doel te bereiken, is een professioneel congres nodig. Hiervoor is een goede organisatie met voldoende mankracht nodig. Daarom wordt voorgesteld om de raads werkgroep, met ondersteuning vanuit de gemeente, de verdere vormgeving van het congres op te laten pakken. Deze werkgroep bestaat idealiter uit een goede vertegenwoordiging van verschillende politieke partijen, met 5-7 deelnemers.

Begroting

Bij de organisatie van een dergelijk congres komen ook kosten kijken. Een raming van deze kosten is gemaakt op maximaal 20.000 euro. Hiervoor moet de locatie geregeld worden met alle

voorzieningen, als ook de promotie van het congres en de eventuele vergoedingen voor sprekers.
Het voorstel is om deze kosten te dekken uit de algemene reserve.